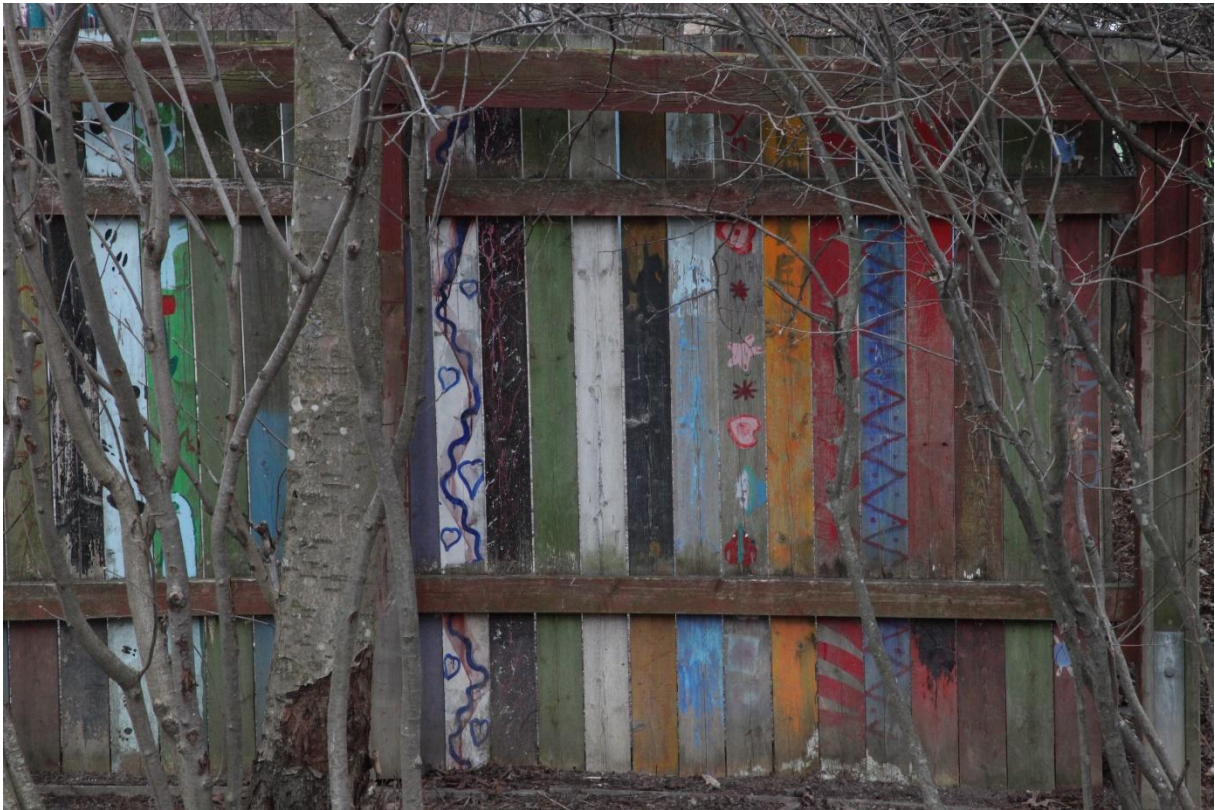

”Alla vet exakt hur det är i Tensta, men dom har aldrig varit här”

En studie av mediebild vs. människors berättelser om plats och gemenskap i Tensta

”Everyone knows Tensta, but they have never been here”

A study of how media portrays Tensta in contrast of people’s individual stories about specific locations and the overall community

Författare: Miranda Balic, SA18LA

Handledare: Viktor Johansson

Vt-2021

Abstract

The objective for this study aims to bring forth the individual perception of Tensta, a part of Stockholm regarded as a socially and economically exposed area, and to compare it to how media portrays the area. This is done to get a deeper understanding for how it actually is to live in Tensta in contrast how media represents it.

The empirical data was collected through qualitative interviews with three persons living in Tensta. They where to choose a specific place that they found important to them personally. The stories told by the persons connected to the chosen place were analysed through the lense of the theoretical concept *sence of place*. This include a persons emotional connection and relation to a specific place and how it effects the self perception of individuals and groups.

The result of the study shows that the individuals image of Tensta was in opposite to the image in media regarding the tone of the reporting. Although the individuals felt at home and at ease in the area they where affected by the negative media image. This was in contrast to my own initial pre-understanding of the media influence, since I thought it only affected the image of Tensta for people *outside* the area. The study shows though that the image also affect people on the *inside*, people living in Tensta. This implies that media needs to be more caring and conscious of their impact regarding reporting a socially and economically exposed area like Tensta.

Innehåll

Inledning	4
Bakgrund	4
Tidigare forskning	8
Teori	10
Syfte och frågeställning	11
Metod	11
Resultat	15
Analys	23
Diskussion	28
Slutsats	30
Referenslista	31
Bilaga 1	33
Bilaga 2	34
Bilaga 3	35
Bilaga 4	37
Bilaga 5	38

Inledning

Tensta, en plats med en grå framsida men med ett färgstarkt innehåll. Detta är nu min uppfattning om den plats jag och många andra i min närhet har eller har haft förutfattade meningar om.

Mitt syfte med denna studie är att utforska berättelserna hos individerna bosatta i området Tensta. Personligen har jag ingen egentlig koppling till området. Jag, med många andra, hade endast observerat Tensta på avstånd, hört om platsen i nyheter eller i populärkultur. Bilden jag har haft är en bild jag ifrågasatte och ville utforska mer. Jag vill undersöka individers berättelse för att få en mer personlig och djupgående bild av ett område som genererar många fördomar. Intresset ligger också i att jämföra individens bild av området med det som kan kallas för mediabilden. Mitt huvudsakliga fokus ligger dock i att lyfta fram individens berättelse och ge den en plats. Sällan är det just den bosattes perspektiv som visas och granskas och jag tror att detta perspektiv bör visas oftare i forskningssammanhang.

Bakgrund

Miljonprogrammets historia

1965 beslutade riksdagen att det skulle byggas en miljon nya bostäder i Sverige de kommande tio åren. Detta fick benämningen "miljonprogrammet" (Stockholmskällan, 2020). Många Stockholmsförorter som vi idag är mycket bekanta med byggdes och rustades upp under dessa 10 år bland annat Tensta. Innan 1960-talet var området kring Tensta ett gammalt kulturlandskap som bestod av åkrar, gårdar och torp. Men efter riksdagsbeslutet 1965 påbörjades det stora projektet som gjorde Tensta till den bebodda, tätorten vi känner igen idag (Stockholmskällan, 2021). Idén med miljonprogramsområdena var att de skulle vara tillgängliga för både arbetarklassen samt medelklassen. Initiativet kom från riksdagen men både Stockholms stad och privata företag byggde i området. Olika typer av bostäder byggdes så att alla typer av konstellationer kunde få plats, men i specifika områden byggdes ofta likadana hus. Den särskilda anledningen till denna omständighet är att det var viktigt att kostnaderna var låga och byggtiden så kort som möjlig. Vid samma tid införde Sverige standardmått så att till exempel alla dörrar hade samma mått (Stockholmskällan, 2021).

Järva och Järvalyftet

Järva är en stadsdel i Solna kommun som gränsar bland annat till Sundbyberg och Sollentunas kommun (Solna stad, 2015). När man talar om Järva och Järvalyftet menar man de områden som gränsar till Järvafältet vilka är, Akalla, Husby, Kista, Rinkeby och Tensta.

Järvalyftet, ett projekt som påbörjades 2006, var ett initiativ från Stockholm stad med tanken att, till skillnad från föregående åtgärder, hitta en hållbar och långsiktig lösning för att upprusta områdena som räknas till Järva. Man ville satsa på både en social och ekonomisk utveckling och precis som när området byggdes upp på 60-talet skulle privata och statliga aktörer samarbeta. Projektet inleddes med en undersökning som skulle senare visa på att de som bodde i området inte kände sig trygga samt att fastigheterna var i behov av renovering. Efter undersökningen beslutades det att en upprustning av Järva området skulle ske och det planerades att sträcka sig ända fram till 2030 (Svenska Bostäder, 2021). Man hade höga förhoppningar och uttryckte sig så här i *Vision Järva 2030*; *”Järva ska vara ett attraktivt område för alla. Genom blandad bebyggelse finns många olika bostäder av god standard. Här trivs både ensamstående och storfamiljer. Oavsett var man bor är det nära till serviceinrättningar, affärer och goda kommunikationer. Ett varierat utbud av boendeformer, företag och mötesplatser för föreningar, kultur och idrott förstärker och utvecklar Järvas mångfald. Boendeinflytandet ska vara starkt och uppmuntras. Miljöhänsyn och energieffektivitet ska eftersträvas.”* (Stockholm Stad, 2007)

Men det gick inte helt som tänkt när projektet sattes igång. Det väcktes snabbt ett motstånd mot Järvalyftet från de boende, då främst i Husby. Kontakten mellan de boende och bostadsbolagen var mycket låg och medbestämmandet var icke befintlig. Vissa hyresgäster fick reda på att deras hus skulle rivas för att ge plats till nya fastigheter som skulle ha mycket högre hyra vilket många som bodde i området inte hade råd med (Svenska Dagbladet, 2007). All kritik som riktades mot projektet gjorde att det fick sättas på paus men har sedan återupptagits men nu med inställningen att det ska vara mer inflytande av de boende i området (Brisman, 2011).

Övervakning

I december 2016 fick polisen tillstånd att sätta upp övervakningskameror i Rinkeby och Tensta. Anledningen till att polisen ville göra detta var för att, som Niclas Andersson uttrycker sig i SVT Nyheter; *”Jag hoppas att människor kommer känna sig tryggare med kameror uppsatta och att de både verkar brottsförebyggande och hjälper oss att klara upp fler brott.”* (SVT Nyheter, 2016) Från och med den 13 maj 2017 sattes ett sextiototal kameror upp i Tensta och Rinkeby. Polisen uttryckte själva i nyhetsinslag att de upplevde att kamerorna har hjälpt att klara upp brott i områdena och att brottslighet de tidigare inte skulle kunna ha löst upp hade de nu tillräckligt med belegg att klara det (SVT Nyheter, 2017). De som bodde i Tensta hade en något delad bild av den nya övervakningen. I en artikel från lokaltidningen *Mitt I* intervjuades olika Tensta- och Rinkebybor och blev tillfrågade om sin uppfattning om initiativet. Vissa av de intervjuade såg förändringen som något positivt och något som kunde förbättra säkerheten i området – en bild de också delade med polisen. Andra uttryckte ett

stort missnöje och menade till exempel att Järvalyftet i grunden inte var meningsfullt och att pengarna borde läggas på något annat som gynnar området (Mitt i, 2017).

Mediabilden av Tensta

I sin uppsats *Porträttering av förorten Tensta* år 2012 skriver Gomnam om mediabilden kring Tensta och gör en sökning i artiklar under en tvåårsperiod från de fyra största dagstidningarna samt flera kvantitativa intervjuer med boende i Tensta. Han kommer fram till att mediabilden och de boendes egen bild inte stämmer överens samt att det finns en struktur i rapporteringen kring förortsområden där de boende i Tensta behandlas som några utanför. Gomnam använder begreppen "Dem" och "De andra" när han beskriver hur media visar upp Tensta området och de som är bofasta där. Han använder sig av teorin om "den andre", andrafiering, vilken kortfattat innebär att man separerar sig själv och de andra som man identifierar ingår i sin grupp ifrån de som anses inte tillhöra ens grupp, de utomstående. Man lägger också till olika anseenden till vardera gruppen som kan vara positivt eller negativt vinklade. Gomnam menar att andrefieringen är tydligt i media och att de som bor i Tensta beskrivs som något främmande och farligt till skillnad från "viet" som ses som det normala (Gomnam, 2012).

I sin studie har Gomnam (2012) delat upp artiklar från fyra tidskrifter, DN, Aftonbladet, Expressen och SVD, i tre olika kategorier för att visa hur tonen om området är. Kategorierna artiklarna är uppdelade i är våld/våldsbrott, sociala/politik samt annat/olyckor. Utifrån dessa har han beskrivit hur varje tidskrifts rapportering ser ut. I mitt arbete är jag endast intresserad av DN och Aftonbladet och väljer därför att bara lyfta fram Gomnams resultat av dessa. Jag gör detta eftersom Expressen tillhör samma koncern som DN och jag vill ha en dagstidning och en kvällstidning (Expressen, 2012).

Gomnam visar på att DN är det media som har rapporterat minst om Tensta av de fyra tidskrifter han har valt att undersöka. Han säger att DN inte binder händelserna till brott i kategorin annat/olyckor (vilket även är kategorin med flest artiklar), de beskriver skeendena snarare som olyckor. Kategorin våld/våldsbrott har minst antal artiklar vilket skiljer sig starkt till de andra tidningarna. Men Gomnam kommer sedan fram till att; *Dagens Nyheter ger en allmänt negativ bild av Tensta men fokus ligger inte på våld utan mera på det oroliga sociala livet i Tensta samt antalet bränder och olyckor.* (Gomnam, 2012, s.16)

I sin beskrivning av Aftonbladets bild visar han att det är betydligt fler artiklar om Tensta där tidningen ger en mycket negativ bild av området där mycket fokus läggs på våld och våldsbrott. Det är tre gånger mer artiklar på kategorin våld/våldsbrott än vad det är på de resterande två. I våldskategorin har Gomnam sett att bilden är otroligt negativ gentemot Tensta som område samt kring

hur våldet har sett ut. De andra två kategorierna säger han *är mera neutrala och mycket mindre framträdande* (Gomnam, 2012, s.16).

Studien är nästan 10 år gammal och därför är det intressant att Josephine Frans och Salim Mezher har gjort en senare uppsats utifrån mediernas gestaltning av Tensta, *Sterotypseringen av en förort: En fallstudie om Tenstas gestaltning i Dagens Nyheter och Aftonbladet under 2019*. Denna studie gjordes 2020 och fokuserar på mediabilden år 2019. Här är det medierna DN och Aftonbladets som har valts att analyserats vilket är klokt för att representera både kvälls och dagstidningarna. Det som framkommer i studien är att Tensta i Dagens Nyheter porträtterades övergripande neutralt och i Aftonbladet huvudsakligen negativt. *De mest framträdande stereotyperna som gick att urskilja ur artiklarna var kriminalitet mest framträdande i Dagens Nyheter medan gäng & ligor och övriga problem kopplade till låg socioekonomisk status mest framträdande i Aftonbladet.* (Frans & Mezher, 2020, s.1)

Det är bra att studien handlar om 2019 och inte 2020, eftersom en hel del av nyhetsinnehållet då präglades av Coronapandemin. Det som framkommer är att mycket är sig likt, dvs att Aftonbladets bild av Tensta är i stort sett negativ och att DN har en mer neutral och mångfacetterad bild av området. Det som jag tycker skiljer är att den senare studien går mer in på djupet och analyserar olika rapporterade händelser i de båda tidskrifterna samt att i 2020 studien intervjuas inga boende för att få ett ytterligare perspektiv (Frans & Mezher, 2020).

I tillägg här kan sägas att sociala medier självfallet haft stor betydelse under dessa år och förändrat medielandskapet, vilket borde påverka allmänhetens uppfattning av Tensta. Det skulle vara intressant att även inkludera sociala medier men det är en allt för stor uppgift för denna uppsats.

Berättelser från Tensta

I boken *Världens bästa land: Berättelser från Tensta, en svensk förort*, skriven av Anders Sundelin, lyfts individens berättelser i en skönlitterär form. Boken är byggd på olika möten Sundelin har haft i Tensta och de berättelser han i samband med detta har fått höra. Boken är en blandning av återberättande av olika slag och skiftar mellan mer beskrivande berättelser om olika människors bakgrund till poesi, scener ur ett klassrum där svenska lärs ut men även Sundelins egen berättelse om hur idén om boken växt fram och hans tankar om de möten han har haft (Sundelin, 2007). Boken inspirerade mig mycket inför detta arbete då den, precis som jag vill, visar en djupare berättelse hos individen. Skillnaden mellan mitt och Sundelins arbete är att jag använder berättelserna i ett forskningssammanhang där jag undersöker berättelserna medan Sundelin återberättar utan att reflektera över det som sagts.

Tidigare forskning

I bakgrund visade jag att det finns kandidatuppsatser på temat men i det här kapitlet lyfter jag fram forskning med lägst mastersnivå. Jag har valt ut tre rapporter jag anser är väsentliga för att ge en bild av utsatta områden och hur de framställs i media. Alla tre har på sina egna sätt tagit fram viktigt material som bygger på både kvantitativa och kvalitativa data. Jag har valt att lyfta fram de delar som berör min studie och som skrivna från 2000 och framåt. Sökord jag använt för att hitta tidigare forskning är miljonprogrammen, förort, förort + media, utsatta områden och mediebild.

Nyanser av Betong: En studie om världen i förortsmiljöer utifrån boendes perspektiv

Victoria Alstädes masteruppsats från 2020 påminner på många sätt om det jag har valt att skriva om. Uppsatsen studerar värdefulla platser i en förortsmiljö och behandlar frågan utifrån ett boendeperspektiv. Något som Victoria har fokuserat på är att visa upp och diskutera *"...de delar som uppskattas och är värdefulla för de boende som lever i där."* (Alstäde, 2020, s.2). Denna bild av området lyfts fram för att ge en motvikt till mediabilden, *"Studien har inte berört trygghet, segregation eller social problematik ... I stället har studien lyft de delar som fungerar och de miljöer som värdesätts av de boende i förorten"* (Alstäde, 2020, s. 104). I Alstädes studie har hon först samlat in statistik om vilka områden som anses viktiga för olika förorter för att sedan göra en utvecklad beskrivning av de olika platserna och vilka speciella och viktiga syften platserna har för människorna. Utifrån sitt resultat diskuterar hon sedan vad för anpassningar som kan göras till förortsområden för att passa människornas behov och ökade välbefinnande i sitt område (Alstäde, 2020).

Till skillnad från Alstädes studie tycker jag att det är relevant att lyfta alla olika delar, att de delar som den intervjuade väljer att ta upp tar jag också upp. Jag tycker absolut att det är viktigt med en nyanserad bild av ämnet, speciellt för att motverka den ensidiga mediabilden, men i min studie lyfts individens berättelse och det är deras berättelse som ändrar den allmänna uppfattningen av området.

Miljonprogram och media – föreställningar om människor och förorter

Studien är skriven år 2000 och visar på hur områdena kring Järva-fältet porträtterats från 1960 och framåt. Arbetet ingick i ett projekt som gjordes i samarbete mellan Riksantikvarieämbetet och Integrationsverket vilket gjordes enligt regeringen proposition 1997/98:165 *Utveckling och rättvisa – en politik för storstaden på 2000-talet*. Tanken var att studien skulle bidra till en ökad kunskap om och analysera och den bild många har av förorten och hur den har visats upp i media sedan

miljonprogrammet infördes. Här fokuseras arbetet på mediabilden och hur denna har uttryckt sig om området, men inte – som i min studie - på de boendes egna berättelser (Ericsson, Molina & Ristilammi, 2000). Arbetet är också 20 år gammalt och fokuserar till stor del på äldre artiklar och hur tonen i media har förändrats under de åren som har valts att analyseras.

Resultatet av studien blev att man tydligt kan se den negativa tonen media har haft genom 60-, 70- och 80-talen mot Tensta. Den har varit mycket negativ och platsen har undersökts som något främmande. Det har även visats att media, speciellt Aftonbladet, många gånger har skilt på den "svenska" befolkningen och de som anses vara utanför det, "invandrare". Begreppet invandrare används när något negativt hänt i området eller i samband med något annat som gått fel så som olycka men även sjukdom. Detta resultat kommer utifrån äldre artiklar vilket speglar hur mediabilden såg ut förr och det är otroligt viktigt för oss att få syn på detta vilket studien har visat upp (Ericsson, Molina & Ristilammi, 2000, s. 87–88). Även Dagens Nyheter hade tendenser till att uttrycka sig svepande och fördomsfullt om grupperna i förortsområdena och när man läser artiklarna studien har valt att lyfta fram är det en tydligt rasistisk ton. Arbetet visar på att medias representerar området som *exotiskt* och *hotfullt* vilket i sin tur skapar en distans till området som visas upp för läsaren (Ericsson, Molina & Ristilammi, 2000, s.99).

Att vända utvecklingen – från utsatta områden till trygghet och delaktighet

Rapporten kom ursprungligen ifrån en nationell forskningsgrupp och ett projekt som inleddes av Polismyndighetens Nationella operativa avdelning (NOA) samt Utvecklingscentrum Väst. Intentionen med arbetet var att föra samman olika kunskaper för att förstå och finna olika lösningar för att utveckla områden som anses utsatta (Gerell, Hallin, Nilvall & Westerdahl (red.) (2020). Rapporten är mycket utförlig och rör vid många olika ämnen som rör socioekonomiskt utsatta områden men jag har valt att endast använda mig av de delar jag anser är relevanta för mitt arbete.

Forskarna bakom rapporten menar att utanförskap, ekonomisk och etnisk segregation och stigmatisering är en kombination av olika faktorer. Förutom avsaknaden av ekonomiska resurser så handlar det också om "att de kategoriseras som invandrare, har en viss etnicitet eller bedöms utifrån graden av vithet" (Hallin, 2020, s.58). Liksom i studien *Miljonprogram och media – föreställningar om människor och förorter* lyfts här också fram allmänhetens syn på människor i utsatta områden som exotiska och icke-svenska. I rapporten lyfts också att det finns flertalet vittnesmål att människor i utsatta områden upplever sig diskriminerade i sin vardag.

Teori

I det här kapitlet kommer jag att beskriva den teori jag valt för att reflektera resultatet av min studie. Jag sökte länge för att hitta ett relevant perspektiv och till slut fann jag en intressant teori som fördjupar människors tankar och känslor kring en plats – *sense of place*. Jag beskriver först vad teorin innebär för att sedan sammanfatta de delar jag vill ta med mig vidare till diskussionen.

Platskänsla - Sense of place

Platskänsla är ett sätt att förklara hur människor tänker och känner i relation till en plats vilket genomsyrar vårt vardagliga liv. Den brittiska geografen Gillian Rose fördjupar sig i vad platskänsla innebär i texten "Place and identity: a sense of place" (Rose, 1995). Begreppet kan tolkas på många sätt men jag väljer att använda det som en teori för att förstå de intervjuades inställning till deras personligt valda plats samt området Tensta. Känslorna och tankarna personen har kring platsen kan vara positiva eller negativa i olika grad men det kan också innebära en mer neutral inställning. I de intervjuer jag har genomfört så har de frågor jag ställt mer lutat åt att den intervjuade ska visa en plats som är viktig och i dessa fall har personen valt platser som de har en positiv bild av.

I nya miljöer kan vår inställning och upplevelse ändras kring platser och ens uppfattning kan också förändras drastiskt. De uppfattningar, känslor och erfarenheter som man har till en plats och som skapas under tid är vad platskänsla innebär. Begreppet har med mening och känsla att göra och hur vi definierar, tolkar och representerar platsen. Platskänsla handlar inte bara om oss själva utan även på synen om "den andre". Begreppet skiftar beroende på vem du är, vad du har för bakgrund och vilken miljö du vistas i. Exempel på detta är att folk som bor i Tensta blir den andre för någon utanför och tvärtom så blir folk som inte bor i Tensta den andre för de boende i Tensta. Det är viktigt att förstå att begreppet platskänsla handlar om människans relation till platsen, inte platsen i sig. Inom det här begreppet ser man identitet som "how we make sense of ourselves" (Rose, 1995, s.88), men även djupare "lived experiences and all the subjective feelings associated with everyday consciousness" ((Rose, 1995, s.88), det vill säga människors erfarenheter och subjektiva känslor i en vardags medvetenhet. Rose menar att i allt det här är sociala relationer av största betydelse.

"Although senses of place may be very personal, they are not entirely the result of one individual feeling and meanings; rather, such feelings and meanings are shaped in large part by the social, cultural and economic circumstances in which individuals find themselves." (Rose, 1995, s. 89).

Platskänsla har alltså inte bara med den individuella synen att göra utan även faktorer i det omgivande samhället. Platskänsla gör också så att man avgränsar mot andra och ramar in oss inom platsen, för att etablera vår identitet. Detta har i sin tur med makt och maktrelationer. Rose säger

också att "senses of place may become more intense when they are perceived as being under threat" (Rose, 1995, s.97), vilket är relevant i frågan om Tensta och medias bild av området.

Att känna sig hemma på en plats är en aspekt av platskänsla, den är kopplad till identitet och hur du uppfattar dig själv. Platsens kvalitéer relaterar till hur du definierar dig själv. Enligt Rose finns det tre sätt vi kan relatera plats till identitet; att identifiera sig med en plats, att identifiera sig mot och *emot* en plats och slutligen, att inte identifiera sig eller att inte ha en relation till en plats (Rose, 1995). Det jag främst tar med mig av teorin om platskänsla in i studien och så småningom till analysen är den känslomässiga relationen till en plats, identitet utifrån platsens påverkan samt samhället i relation till platsen och därmed identiteten.

Syfte och frågeställning

Med utgångspunkt i inledning, bakgrund och tidigare forskning vill jag sätta fokus på den individuella berättelsen om hur förändringarna i Tensta området och vilken bild de intervjuade har över sin stadsdel. Jag vill lyfta fram de enskilda personernas berättelser för att sätta perspektiv på den enformiga bilden många utomstående har fått av Tensta. Individens berättelser och upplevelser ska få plats och lyftas för att få en djupare och mer nyanserad bild av området. Fokus ligger på individens enskilda bild i relation till plats. Jag intresserar mig inte för den allmänna bilden, då den inte ger mig en tillräckligt djup inblick.

Jag har följande preciserade frågeställningar;

- Hur upplever individer att vara bosatta i Tensta utifrån platskänsla?
- På vilka sätt liknar eller skiljer sig mediabilden och individens bild åt?

Metod

I min studie vill jag få fram individens upplevelser och tankar, hur boende i Tensta tycker och tänker kring teman som platser, mediabild och trygghet/otrygghet. Därför passar kvalitativ metod som fokuserar på att lyfta fram själva *texten* från sitt arbetsmaterial, alltså en observation om vad som sägs och lyfts fram i till exempel enskilda samtal (Bryman, 2018, s. 300).

I kvantitativ forskning är det kvantifiering som är det intressanta, till exempel att mäta mängd och frekvens samt arbeta på ett praktiskt sätt för att testa olika teorier (Bryman, 2002, s.35). Jag är mer intresserad av att utforska kvalitéer och få en djupare inblick i individers upplevelser, snarare än en allmän bild. Det lättaste sättet att få reda på vad människor tänker och tycker är att fråga dem själva och jag har då valt att genomföra min undersökning med hjälp av kvalitativ intervju.

Kvalitativ Intervju

En kvalitativ intervju innebär att en liten grupp intervjuas och fokus ligger på deras åsikter. I min uppsats använder jag detta för att få en djupare inblick i människors egna upplevelser. En kvantitativ intervju hade kunnat innebära att skicka ut en enkät som en större grupp får fylla i och då får jag veta mer allmänt vad fokusgruppens åsikter är. För att besvara min frågeställning har jag beslutat mig för att gå in på djupet, att genom intervjuer kunna nå individens upplevelse av sin bostadsort. En kvantitativ metod hade kunnat ge tendenser till detta men viktiga individuella faktorer hade kunnat gå förlorade. Den kvalitativa metoden ger oss friheten att låta respondenter utveckla sig fritt i sina svar med stöd av öppna frågor och följdfrågor. Istället för att samla in uppgifter från en stor mängd människor väljer jag att fokusera på individers berättelser. Genom att låta den intervjuade att få berätta fritt om området kan jag få en större förståelse för just den individens känslor och tankar. Jag har också valt ut fyra personer att intervjuas i olika åldrar för att också få syn på olika generationers inställningar. En nackdel med de kvalitativa intervjuerna är att det lätt kan bli vinklat då alla har egna åsikter, erfarenheter och uppfattningar. Men eftersom jag är intresserad av berättelsen så är det just detta jag vill komma åt – det subjektiva perspektivet (Bryman, 2018, s. 300).

Intervjuerna kan ses som semistrukturerade vilket innebär att jag hade en intervjuguide med formulerade frågor, men jag var flexibel med vilken ordning jag ställde frågorna beroende på hur samtalet gick fram (Denscombe, 2009, s. 224).

Konstruerat samtal samt forskarrollen

Jag, som både utomstående från området och som forskare, blir en okänd person i sammanhanget och kan upplevas som en främmande person för de som jag intervjuade. Därför var det värdefullt att ha en kontaktperson som har kunnat hjälpa mig att möta de jag har fått förmånen att intervjuas. Eftersom min kontaktperson introducerade mig för de intervjuade blev bemötandet inte lika spönt och vi kunde snabbt få en kontakt och trygghet som jag annars tror skulle vara svår att få fram.

Etik

Innan jag startade och spelade in intervjuerna fick den deltagande skriva på en samtyckes blankett (se bilaga 2). Deltagarna visste redan innan en del om vad intervjun handlade om men jag förklarade mer detaljerat innan inspelningen vad mitt arbete gick ut på. Jag talade också om för dem att jag senare kommer använda materialet till en pjäs, som görs på min fritid utanför denna studie. Jag var även noga med att påpeka deltagarens anonymitet, alltså att ett alias kommer användas och att inspelningarna endast skulle höras av mig. Allt detta följer Denscombes mall för "*Samtycke och Formaliteter*" (Denscombe, 2009, s. 255)

Kontakt och intervjuer

Jag har fått kontakt med personerna genom en mellanhand som har bott länge i området. Detta har underlättat mycket eftersom människorna jag mött har öppnat upp sig mer. Från början har jag varit väldigt medveten om min egen roll som utomstående och varit noga med att ge plats åt de som intervjuas, det är jag som är främling som tränger mig på, inte dom. Här följer en kortfattad presentation av intervjupersonerna.

Intervju 1:

Kvinna i 60-års åldern, inflyttad till Tensta 2008, bosatt där sedan dess. Alias Vera.

Intervju 2:

Man i 40-års åldern, flyttade till området i början av 2000, flyttade senare därifrån runt 2015 men är ofta på plats i Tensta trots detta. Alias Magnus.

Intervju 3:

Kvinna i 20-års åldern, har sedan födsel bott i området och bor kvar. Alias Lydia.

Intervjuguide och förberedelser av intervju

Inför intervjuerna förberedde jag frågor som bygger på mina frågeställningar i studien (bilaga 1). Som inledning av samtalet frågade jag den intervjuade om de kunde visa mig en plats som var viktig för dom i Tensta området och er vår promenad började jag ställa mina fortsatta frågor. Jag var noga med att börja samtalet med inte så djupgående frågor så som, hur länge har du bott i området? När samtalet var i gång lät jag den intervjuade prata på någorlunda fritt och anpassade mina frågor utifrån var de befann sig i sin berättelse.

Genomförande av intervju

Intervjuerna har genomförts enskilt med varje person. Idén från början var att ha en grupp workshop där alla deltagande fick berätta för varandra om sina upplevelser och egna berättelser för att på så sätt föra en diskussion med varandra, i stället för att endast svara på frågor som jag ställer. Tanken var också att de deltagande skulle visa sina valda platser för varandra och väcka minnen hos varandra som de annars kanske inte hade reflekterat kring. Detta fick jag ändra när två intervjudeltagare inte kände sig bekväma med att sitta i grupp på grund av anonymitet. Det fanns en viss oro att det skulle komma konsekvenser av det som berättades när de behövde möta varandra i grupp. Jag valde därför att genomföra intervjuerna separat för att sedan lyfta fram berättelserna och jämföra dem på egen hand.

Avgränsningar

I detta arbete lyfter jag fram tre personers berättelser och ett antal artiklar från två nyhetsredaktioner. Mitt främsta fokus är dock de berättelser som individerna står för och det innehåll de lyfter fram eftersom jag ser detta som det mest centrala i mitt arbete.

När det gäller efterforskningen av mediabilden har jag valt att endast riktat in mig på åren 2012 och 2019. Jag anser att det i denna studie är det för omfattande att undersöka mediabilden under andra årtal och att det inte heller är nödvändigt för det slutgiltiga resultatet. Forskningen av mediabilden är inte en jag har gjort själv utan använt mig av tidigare rapporter som jag anser är väl utförda och relevanta för att hjälpa mig i min forskning.

Databearbetning och analysmetod

I databearbetning och analys av intervjuerna har jag varit inspirerad av kvalitativ innehållsanalys. I min studie gjorde jag en variant enligt följande:

Jag lyssnade genom intervjuerna och skrev ner sammanfattade anteckningar om vad som sagts och plockade även ut nyckelord och citat jag tyckte var viktiga och intressanta med koppling till mina frågeställningar. Efter att jag hade lyssnat sammanfattade jag deras berättelse och valde ut relevanta citat för att stärka de som den intervjuade vill få fram. Sedan jämförde jag berättelserna för att se vad som liknar och skiljer sig åt i de intervjuades bilder av sitt område. Likheterna och skillnaderna sammanfattade jag i teman som jag sedan diskuterade med hjälp av teori.

Det har genomgående varit viktigt för mig att lyfta fram "*synpunkterna som de uttrycks av informanterna*" (Denscombe, 2009, s. 264), det vill säga att låta de intervjuade få berätta sin egen historia och ge sitt eget perspektiv på frågorna som jag ställde.

Resultat

Vera

Vera flyttade till Tensta 2008 och har varit bofast i området sedan dess. Platsen som var viktig och speciell för henne var Tenstas Gymnasieskolas skolgård (se bilaga 3). Vera tycker om platsen för dess arkitektur, själva skolbyggnaden men också de andra samhällsfunktionerna som omger skolan, platsen symboliserar något viktigt, livet som det innebär med olika statliga funktioner som skola, bibliotek, simhall och så vidare. Men nu är det mesta nedlagt, skolan, biblioteket, Tensta träff och servicehus för pensionärer, alla centrala mötesplatser för de boende i området. Enligt henne beror detta på det fria skolvalet "Man söker sig ifrån Tensta i stället för till Tensta".

Hon tycker att gymnasieskolan var en samlingsplats med mycket liv och rörelse det fanns restaurang och café och folk samlades utanför på gården för att umgås. "Hände massa roliga grejer men nu finns inte någon här". Hon menar att det fria skolvalet är anledningen till att det inte är lika mycket som händer och påpekar att bara för att gymnasiet ligger i Tensta väljer ungdomarna att i stället söka sig mer åt stan än Tenstas gymnasium. Vera uttrycker att problemet inte var Tensta gymnasiums kompetens, tvärt om upplever hon att skolan var väldigt bra. Hon tycker att det är viktigt att det ska finnas ett gymnasium i de ungas område som de kan vända sig till. Hon menar att detta gynnar både stadsdel och individ, det blir ett "komplett samhälle".

När Vera själv flyttade in i området kände hon sig välkommen, hon beskriver det som på ett normalt sätt, "så som grannar brukar vara trevliga mot varandra". Hon uppskattade all den variation av människor som fanns i området och all kultur som det innebar. Samtidigt som Vera flyttade in flyttade även in andra svenskar men hon säger att nu har många av de flyttat från Tensta. Som Vera beskriver det är detta på grund av att när de fick barn som skulle börja i skolan ansåg dessa att barnen inte borde gå i en skola i Tensta. Hon upplever att detta skedde därför att de var "rädda att barnen bara skulle träffa invandrare som pratar rinkebysvenska". Så även de som har bott i området, har sett kulturen och enligt Vera trivts, känner ett tryck att de bör flytta när barnen ska börja i skolan.

Hon märker skillnad på människor som i generationer varit uppvuxna i Sverige till skillnad från nyanlända och att svenskar har en tradition av att umgås lättare med varandra som grannar till exempel. Att vi deltar i gemensamma aktiviteter och arrangerade evenemang så som olika föreningar, generellt sätt. Hon reflekterar vidare och säger att det kan vara svårare att de som inte vuxit upp med den kulturen att delta och ser det också som en utbildningsfråga. Att människor kommer från kulturer där gemenskapen ser annorlunda ut måste man bara acceptera och bjuda in i stället. Så småningom ändras det och en gemenskap skapas mellan alla grupper i området. Hon säger

att det är så det är och man vänjer om sig och samhället och gruppdynamiken ändras. Det betyder inte att de är några "hemska, främmande människor". Som avslut på frågan om gemenskapen berättar Vera att hon upplever att det finns en kommunikation grannar emellan men samlingsplatserna så som gymnasiet är borta. Man hejar fortfarande på varandra om man går förbi varandra men det spontana umgänget på platsen är inte något som sker särskilt ofta längre.

Vera berättar om hur centrumet har förändrats genom att Systembolaget och två banker har försvunnit genom åren. Hon säger "Systembolaget är inte livsviktigt, men det är i alla fall en samhällsfunktion". Vera tycker att de har ett ansvar att stanna kvar på en plats då Systembolaget har ett statligt monopol. Hon upplever att anledningen till nedstängningen inte hade med pengar att göra, dom tjänade pengar. Att det lades ned blev som en symbol, ett statligt ting som har en samhällsfunktion tas bort från ett samhälle vilket leder till att området hamnar utanför. Hon säger att man självklart kan åka till andra stadsdelar och köpa alkohol, det är inte just det som är problemet, problematiken ligger just i prägeln de har på ett redan utsatt område. Det kommer alltid finnas alkoholister, att ha kvar eller ta bort Systembolaget ändrar inte detta, istället så försvinner jobb samt så visar staten att Tensta inte är viktigt. Samma sak med bankerna som är nedstängda, Vera upplever att sådana nedstängningar blir känsliga i sådana här områden, alltså socialt utsatta. De få arbetsplatser som fanns på bibliotek, gymnasium, banker och Systembolaget försvann. En annan samlingspunkt och viktig funktion som försvunnit från Tensta är Tensta marknad som funnits i många år. Vera menar på att intresset fanns men att från samhällets sida stöttade man inte detta vilket ledde till en nedläggning. Hon tycker att det blir motsägelsefullt när man pratar om att minska segregation men sedan stöttar man inte sådana här viktiga funktioner i det lilla, intima samhället.

Vera blir upprörd över att politiska medlemmar under valperioder kommer till centrum och försöker värva röstar utan att veta någonting om verkligheten i området och hur det är för dom som bor där. De säger att dom ska göra projekt och påbörjar flera men ingen har ork eller vill vara med på projekten så de läggs snabbt ner och gynnar inte utvecklingen. Hon tycker att det behövs något mer stabilt och hållbart som kan göra en faktisk förändring.

När jag frågar Vera vad hon gillar med området berättar hon om de fina naturområdena som finns runt Tensta. Hon upplever att det är väldigt få som vet om att naturområdet finns och hon anser att folk skulle tycka att det var en mycket attraktiv plats att bo på om det inte var Tensta. Det är ett fint område för barn att växa upp till rent geografiskt men det är också fantastiskt med så många kulturer. Det är en tillgång och hon uppskattar att det är så blandat, en har hela världen på en plats.

Hon känner lika mycket trygghet i Tensta som någon annan stans och har aldrig känt sig otrygg, även om det har varit problem. Vera säger "tryggheten hänger mycket på hur du har det själv och din

livssituation” som svar på hur vissa saker i området upplevs som otryggt eller tryggt. Det som hon skulle kunna tänka som är otryggt i området är olika isolerade grupper, kriminella grupper, vilket inte inkluderar alla i Tensta.

Det Vera ogillar med området är attityden mot Tensta och alla de nedläggningarna som har skett. Hennes man ogillar att det är ett fåtal svenskar och menar inte då att han ogillar resten utan menar mer på att de behövs en blandning. Barn som inte är från Sverige behöver få umgås och leva sida vid sida med svenskar för att integreras och välkomnas i det svenska samhället och lära sig nya sätt att leva på så som till exempel öppenhet mot varandra.

En sak som hon inte direkt ogillar med Tensta, men som har blivit ett hinder är när hon i sitt arbete berättade var hon bodde och att det kunde uppstå problem. Med problem menar Vera på reaktionerna hon fick när hon sa att hon bodde i Tensta, frågor lyftes om varför hon hade valt att bosätta sig där. Hon visste inte hur hon skulle hantera det när hon var nyinflyttad och sa att hon bodde i Spånga, vilket tekniskt sätt är samma område. Hon upptäckte senare att andra från Tensta gjorde samma sak, ”ett sätt att undvika att säga att du bor i Tensta, för säger du att du bor i Tensta, folk hajar till och så måste man berätta hur det kommer sig att jag bor i Tensta”. Vera upplever också att folk flyttar så fort de kan från området. Stämpeln om vem du är blir så stark om du heter något utländskt och sedan bor i Tensta.

Hon tror att den negativa inställningen kommer att förändras på grund av att det är så attraktivt område och att folk som inte har plats att bo någon annanstans kommer behöver flytta till Tensta och då förstå hur bra området är. Det byggs fler bostadsrätter och då kommer folk utanför flytta in och en blandning mellan de utanför och de bofasta i området kommer att ske, ”det är inte platsen det hänger på, det är den sociala stämpeln”.

På frågan om vad hon tänker kring mediabilden av Tensta säger Vera att man bara visar upp det problematiska, ”jag vet inte om jag har sett någon artikel i tidningarna som visar upp det positiva”. Hon tycker att det endast pratas ratar om stöket i området eller frågan om segregationen. ”Folk från djupaste Småland, dom vet ju vad Tensta är”, säger hon och menar att folk tror att de vet hur området är även fast de aldrig varit i Tensta, ”man har en klar uppfattning om hur det är här”. När man i media klassar områdena som utsatta skapar detta från början en negativ bild hos läsaren. Hon förstår att de är ute efter att skapa ett sammanhang men hon tycker inte det är bra för varken läsaren utanför eller de bofasta att uttrycka sig så. Hon vill inte att man förminskar utsattheten som många lever under, det är ett faktum som behöver ändras på men hon upplever att det inte blir bättre av att uttrycka sig så som media ofta gör. Det sätts en titel på hur området och skapar både mer fördomar men även en ännu större segregation. Bilden som målas upp gör att folk utanför

ytterligare får anledning till att inte vilja bo i Tensta. Hon upplever att om några utanför skulle flytta in eller jobba i Tensta skulle de nästan vara idealister.

Magnus

Magnus har bott i Tensta i drygt femton år men är nu bosatt någon annanstans. Den platsen som är extra viktig för honom är Granholmstoppen som ligger lite utanför Tenstas kärna (se bilaga 4).

Platsen har blivit viktig för just honom på grund av det vackra naturområdet och att han därför ofta tränade där med sin hund. Han berättar att det är ett område som många som är bofasta i området som inte ens vet att platsen finns, "förvånansvärt få som har varit där som bor här". Hans plats har alltså aldrig riktigt varit en samlingsplats där människor mötts. Magnus upplevelse är att många bara ser Tensta som betongbyggnader men förutom den kultur inom betongen men bakom byggnaderna kilometervis av gröna fält. Den kontrasten av att vara ute i naturen för att sedan återkomma till centrum och befinna sig bland all betong. Granholmstoppen kom till när tunnelbanan byggdes och allt skrot slängdes på där på hög vilket skapade den kulle det är idag. Från toppen av kullen kan man se Tensta, Hjulsta, Rinkeby, Husby, Akalla, Kista och ibland Globen. Magnus berättar att det förut fanns boskapsdjur som gick på fälten som man kunde besöka vilket han upplever uppskattades av många runt om kring. Men sedan beslutade Stockholm stad att stänga ner djurskötseln och alla djur fick flyttas. Nu har det bestämts att en gravplats ska byggas i grönområdet vilket Magnus inte uppskattar. Han tycker att det var fint och bra för Tensta och det närliggande förorterna men nu tas de fina naturområdet upp av gravar vilket gör att det blir svårare att nyttja för annan aktivitet. Han poängterar att det också är ett konstigt beslut med tanke på att det är uppbyggt av skrot och varit en rastplats för hundar vilket kan bli fel hos många att deras nära och kära ska begravas i det.

Magnus trivs bra i området och säger "Har du inte varit här, då har du en bild av det. Men så fort man har bott här vill man inte dra." Han upplever att man inte förstår detta förrän man flyttar, att man glömmer bort hur bra man har det när man bor i Tensta. Magnus har inte bott i Tensta sedan 2015 och när jag frågar varför säger han att när han velat flytta tillbaka har det inte funnits några lediga lägenheter. Men han befinner sig mycket i området ändå, under åren han bodde där fick han många vänner och kontakter. Han säger att om man spenderar sina tonår i Tensta har man många vänner men beskriver att det kunde vara lite "trassligt" för en del i ungdomen, "de människorna som hänger ute, de som har någon form av liv, har också någon form av trassel här borta. Det är ju så det är i alla förorter".

Jag frågar honom hur han upplever området nu och hur det var när han först flyttade in och han säger att det är helt annorlunda. Han säger att komma hit förut från ett krigsdrabbat land ansågs som

lyx, men att komma hit som svensk och ha bott under svenska förhållanden blir som en chock. När folk utanför Tensta kom dit och såg till exempel dörrar som lyfts av gångjärnen till lägenheterna och fått se och höra skjutningar, vilket han upplever var mer av då än nu. Magnus tycker att det var "råare" innan och att det på många sätt har städats upp i området. För att ge en bild av hur det av förut säger han "när du gick mellan Tensta och Rinkeby, då var det bara så här husvagnar med pundare, horor". Nu är det helt borta och är en slags transportsträcka för traktorer. Nu är allt helt, upplever Magnus. Det finns nya lekplatser, nya idrottsanläggningar, parkourbanor, basketplaner och fotbollsplaner. Han tycker att området är lugnare, mer stilla och att det märks att en ansträngning har gjorts från kommunen att städa upp. Men han tycker dock att på många sätt var det tryggare och lugnare när det gällde ungdomar och barn på vissa platser för att det var så mycket folk utomhus. Vuxna umgicks mycket mer ute och på så sätt började inte ungdomsbråk lika enkelt, "*Inga vuxna ute idag här, dom har gått in*". Förut var det mycket liv och rörelse i Tensta som till exempel på torget där frukt och grönt såldes. Allt gick fort med högt tempo och som Magnus poängterar, bra och billig mat.

Magnus fortsätter sedan vidare och diskuterar den upprustning som skedde, alltså Järvalyftet både innan och efter att det lades på paus. Han märkte att "de började styra upp gatukriminaliteten, som dom kallar det, egentligen grabbar som hjälpte sina mammor med hyra". Magnus säger att det var då det blev obehagligt i Tensta och att oroligheterna skruvades upp, "massa saker blev fel mellan grabbarna och poliser och grabbar emellan". När gatulangarna försvann från centrum så blev det obehagligt för kvinnorna, centrum stod tomt och det fanns ingen som skyddade en, berättar Magnus. Men i den här upprustningen kom allt det andra igång, så som renovering av hus, lekplatser och så vidare. Men fasaderna, som är slitna och gråa lämnades och har fortfarande inte byggts om då det räknas som k-märkt.

Jag frågar sedan om hur han ser på tryggheten i området nu och då och Magnus säger att eftersom det var som det var förut fick man väldigt verkliga och nära kontakter. Han menar att man hade närmare relationer och som han säger "inget small talk". Tidigare var det inte kriminella gäng som det är idag, Magnus säger att det snarare var "grabbar" som sålde narkotika på gathörn och alla hängde ihop, det var inte organiserat och man tänkte inte på vilka som hörde ihop. Om någon annan kom till en och ville bråka hade den utsatta en helt annan uppbackning än vad man skulle ha idag om något hände. Han menar på att "samma trygghet är ju otrygghet om det är du som har gjort bort dig", så han ansåg att det kändes tryggt så länge du inte var den gjorde fel.

När jag frågar Magnus om något som han gillar med området skrattar han och säger "mina kompisars mammors mat". Han uppskattar också att man bara kan gå ut till en park och sen helt plötsligt börjar

du umgås med andra i ett stort sällskap. Han säger att man aldrig behöver sitta själv men han menar också att det var mer på detta sätt förut. Han menar att man förut levde mycket mer utåt i Tensta men att det har ändrats till att mer umgås inåt i hemmen. Jag frågar om han syftar på Corona pandemin men Magnus säger att detta mönster började redan innan Corona pandemin, han tänker att det kan ha ett samband med övervakningskamerorna som sattes upp 2016.

Något som Magnus ogillar med området är den "offerkofta" han upplever att många har, "de utnyttjar den lika mycket som media". Han säger att de som kommer från Tensta och har "lyckats" ser Tensta som en styrka. Platsen blir en symbol för att man kom från ingenting till att ha till exempel pengar och karriär, det blir som en sporre att "lyckas". Men Magnus tycker att de som inte ser Tensta som en styrka snabbt hamnar i "offerkoftan" och kan bara se problemen. "Ingenting funkar, jag kommer härifrån, ingen förstår vad jag säger." Det är lättare att bara acceptera att man är orättvist behandlad och skylla allt på det än att göra något åt saken, vilket Magnus menar att många gör. Men han säger också att det är "svårt att hitta hem", många har växt upp med att de är någon annanstans ifrån utanför Sverige men har kanske aldrig ens varit i det som anses som deras "hemland". Han berättar om en vän som sa, "första gången jag upptäckte att jag var svensk var när de skicka tillbaka mig till Somalia"

Magnus säger, "är du inte hemma, vad kan du bygga?". Han menar att du har en energi och upplevelse av att du inte är hemma, så när du pratar med andra har du rollen som om du vore på besök. De som du besöker vill inte heller bygga något med dig., säger Magnus och poängterar det utanförskap detta innebär, man kommer inte in.

Magnus Upplever att man har använt Tensta och Rinkeby som man gör med andra saker i media, man försöker skrämmas. Han berättar om en upplevelse från när han bodde bredvid Tensta gymnasium och såg att det hade skrivits i en tidning att det brann i gymnasiet, men han som bodde precis bredvid märkte ingenting och ingen annan i området har hört om det. Efter detta hörde han aldrig om händelsen igen, han säger att ingen kommer åka dit och kolla. Det är berättelser som denna som visar på hur media kan berätta något som bidrar till den negativa bilden folk utanför har och sedan kollas det aldrig upp. Magnus säger, "alla vet exakt hur det är i Tensta, men dom har aldrig varit här".

Lydia

Lydia har bott i Tensta sedan hon föddes och under hela hennes liv har familjen flyttad inom en femtiometers radie, huset bredvid eller en annan närliggande gård. Hennes föräldrar har också bott i

området hela sina liv och släkten kom till Tensta när Lydias farföräldrar flyttade från Mariatorget till området på 70-talet.

Platsen som Lydia valde att visa mig var Elinsbergsskolan där hon gick i grundskolan i sex år (se bilaga 5). Hon väljer detta som sin viktiga plats eftersom det var där hon började lära känna andra på andra sätt. Skolan blev en plats där hon träffade nya människor, fick se en ny miljö samt att det var under denna period hon gick från att vara barn till tonåring. Mot slutet av tiden på Elinsbergsskolan började Lydia lära känna sig själv och menar att tiden formade henne till den hon är idag. Att komma direkt ut från förskola in i en skolmiljö med nya människor där alla är lika gamla och människor hon aldrig förut träffat, men som alla bor nära, tyckte Lydia var roligt. Det var där hon växte upp och just därför har skolan blivit så viktig. Hennes pappa och farbröder gick också i samma skola och Lydia berättar att skolan förut hade tavlor där barn hade målat olika motiv. När hon gick på skolan kunde släktingarna visa och berätta vad de hade målat i skolan. Lydia upplever att skolan blev en samlingsplats även utanför skoltiden. Lydia och hennes kompisar brukade träffas och umgås på skolgården när de inte hade någon annanstans att vara på helgerna.

På frågan hur Lydia känner för att bo i Tensta och/eller att bo kvar i området säger hon att, när hon var yngre kände hon att hon alltid ville bo kvar men idag vill hon ta sig ifrån området. Hon menar att det inte är på grund av några negativa aspekter med området utan bara för att hon vill ut och se mer, något nytt. Jag frågade hur det kom sig att Lydia och hennes familj har bott i Tensta så länge och hon sa att det som har hållit kvar hennes familj är att de flesta släktingarna bodde där. "Nu är det bara där vi bor och att vi kanske väntar på en bättre lägenhet. Men det är här vi lever" säger Lydia vidare om varför de bor kvar. Lydia upplever att Tensta är gråare nu än förut, när hon var yngre, "Gråare, tristare, lite mer tungt ibland ... mer industri, grått, men annars är det samma glada människor". Lydia uttrycker också att hon personligen inte har märkt någon skillnad med upprustningen som skulle ha skett/skedde. Det enda hon har märkt är att det har "kommit upp lite nya byggnader här och där".

Lydia säger att gemenskapen i området är tydlig, alla känner en gemenskap med varandra, *alla är i samma båt och bor samma område och på grund av att Tensta är så "mångkulturellt", så spelar den etniska bakgrunden inte så stor roll*". Det är en känsla av att man hjälper och stöttar varandra och hon upplever att gemenskapen alltid har varit där. Den har varit närvarande både nu som vuxen och som barn, men att det kanske var det mer av gemenskapskänsla då jämfört med nu. Kan vara för att man ser på det annorlunda som äldre än när man är yngre reflekterar hon, att hon som barn endast tänkte att alla grannar är så snälla för att det var gästvänliga och bjöd henne på fika. Lydia känner att hon är trygg men ändå inte, men hon säger dock att känslan av otrygghet inte kommer av

kriminaliteten. Otryggheten kommer snarare av att vara kvinna. Lydia säger att det är mörkt om kvällarna och att hon, när hon går i mörkret bara vill ta sig hem snabbt. Som barn kände hon sig alltid trygg och det är på senare år hon har börjat känna sig otrygg.

Lydia upplever att hon definitivt uppfattar en känsla av utanförskap när hon befinner sig utanför Tensta. Att man måste anpassa sig för att det finns en stämpel hur man är när man kommer från "orten" och att det är en "grej" för folk utanför området. Den specifika slang hon talar känner hon att hon måste ändra och anpassa när hon är i andra sammanhang utanför Tensta. I Tensta kan hon ha en konversation med en butiksägare och vara sig själv, man får frågor om familjen och har ett flytande enkelt samtal. Lydia säger att hon använder mycket mer slang när hon umgås med sina kompisar i Tensta, "men känns konstigt att göra det när man pratar med chefen i söder". Hon beskriver också att det kan bli konstigt när man träffar någon utanför och att deras bemötande kan bli "artificiellt". Lydia säger att det kan bli överdrivet med "ortenslang" från någon som inte vanligtvis hade uttryckt sig så. Har blivit mer av "ortenslang" hos folk som bor utanför områden där slang ofta används i vardagsspråket. Lydia menar att förorten har blivit en del av populärkulturen "då ska alla, även söder barnen, gå runt med tre ränder, Canada goose och använda det artificiella *ey jallah, bror, vi ska på ghäda idag!*". Sedan när det inte är läge att vara "orten" går man tillbaka till sin normala vokabulär. Lydia gillar den trevliga tonen man har gentemot varandra i Tensta och som hon säger, genom att vara trevlig kan man också få saker lite billigare. Under vår promenad hejar några barn och deras föräldrar på oss och hon säger att det är saker som detta som hon uppskattar med området, man är trevlig. Man kan alltid knacka på hos grannen och bara prata eller sätta sig på gården och grilla och så kommer andra och ansluter sig, man gör saker tillsammans. Hon upplever att det är enklare att prata med folk. Alla känner alla. Något Lydia ogillar med Tensta är att man, enligt henne, har satsat på fel områden. Hon menar att kommun och stat har sagt att olika satsningar ska ske men sedan att man inte märker av det. Fritidsgårdarna vill gärna ha ungdomarna hos sig men att dom inte får eller att de unga inte tycker det är kul, men främst att budgeten saknas för att anordna aktiviteter. Det finns inte så mycket att göra säger Lydia, man kan spela fotboll och basket. Lydia menar att det inte riktigt finns etablerade aktiviteter, varken nu eller förr.

Något folk som bor utanför Tensta bör veta är att, som vilket område som helst finns det både problem och positiva aspekter. Lydia säger också att man behöver komma ihåg att alla människor inte är likadana, vissa är som stereotypen och vissa inte, precis som överallt annars, "det är bara lite så det är"

Lydia upplever att mediabilden är väldigt negativ. De enda gångerna hon har blivit intervjuad, vilket har hänt ett flertal gånger, har hon blivit tillfrågad på gatan, "då har det alltid vart något i stil med *hur*

tycker du att hederskulturen är här i Tensta? Hur känner du kring yrkeskriminella” och så vidare. Hon tänker att varför kan dom inte fråga henne något om till exempel Tensta marknad eller något annat positivt som händer och finns i området. Det händer negativa grejer i Tensta men hon upplever att fokuset blir endast på det negativa. ”Det är det enda som visas upp och då blir det lite att man inte förväntar sig något mer än det”. Hon känner att det påverkar dem som bor i området också, inte bara utomstående folks bild av Tensta. Mediabilden få boende i området att tappa hoppet, ”alla tror att man bara är en blatte som becknar”. Hon upplever att attityden blir att man istället för att motbevisa fördomarna, får en slags ursäkt för att själv bli en del av fördomarna. Den negativa bild många har och den bild som media lyfter fram får de boende i Tensta att bli just så. Lydia tycker att man borde ändra språket och hur man uttrycker sig i media. Brott sker, men det finns mycket annat i området också, ”mediabilden påverkar vanliga människors syn på personer från det området”. Hon tycker att man skriva om det positiva också.

Lydia har pratat med folk utanför Sverige som har fått en bild av att Rinkeby - Tensta är en ”war-zone”, en plats med bara invandrare och en plats där alla brott sker. Hon säger att det händer ju brott men att det är ju brott lite överallt.

Analys

Utifrån sammanfattningarna av intervjuerna och mina frågeställningar, har jag identifierat ett antal teman;

- **Gemenskap**
- **Trygghet**
- **Förändringar över tid**
- **Vi och dom**
- **Självuppfattning och identitet**

Dessa teman kommer jag att använda mig av för att jämföra Veras, Magnus och Lydias berättelser för att få en djupare förståelse samt en större helhet av vad individen tycker om området Tensta. Jag väver även in teorin om platskänsla utifrån Rose (1995) i resonemanget.

Gemenskap

Den generella uppfattningen som jag har fått utav intervjuerna gällande känslan av gemenskap är relativt liknande mellan de intervjuade. Man upplever att området har en stark gemenskap som genomsyrar vardagen men som kanske var mer utåtriktad tidigare än vad den är idag, vilket är precis

det som Rose menar i sin teori om platskänsla. De känslor vi känner till platsen är något som påverkar vår vardag och är med oss hela tiden. (Rose,1995). När vi diskuterar då jämfört nu i intervjuerna menas det i de flesta sammanhang innan eller i början av Järvalyftet. Ett exempel som Magnus tar upp är att många bor och lever mer inåt, det vill säga mer slutet i familjen och det egna huset och mindre utåtriktat än vad som gjordes tidigare. Han menar, som Vera och Lydia, att gemenskapen fortfarande är närvarande men att sedan upprustningen och sedan kameraövervakningen infördes, har mycket förflyttats och försvunnit. Detta kan bero på den upprustning som skedde både 2016 med kameraövervakningen och Järvalyftet men det kan också bero på andra faktorer såsom Corona pandemin. Magnus menar dock att denna trend började före pandemin. Enligt teorin om platskänsla så är detta en naturlig följd då relationen till platsen har förändrats och de boende har nu en annan uppfattning av området vilket i detta fall gör att man söker sig delvis bort från platsen eller samlingspunkten (Rose,1995). Men även om gemenskapen fortfarande är central så är det tydligt genom alla intervjuer att många gemensamhetspunkter har försvunnit. Vera valde Tensta gymnasium som sin viktiga plats vilket, när hon berättade för mig, blev en tydlig symbol för den gemenskap som funnits ute, tagits bort. Runt och i gymnasiet rörde sig mycket folk då byggnaderna runt om var andra viktiga samhällsfunktioner så som bibliotek och servicehus för pensionärer. Men när gymnasiet lades ner, försvann de andra samlingsplatserna runt om också och idag är den enda verksamheten som fortfarande pågår idrottshallen. Skolan blev en viktig plats även för Lydia, men då grundskola och inte gymnasieskola. Det var där hon formades och växte upp och mycket av den hon är idag kommer från den tiden. Utifrån Rose (1995) kan vi förstå varför den här platsen blev viktig för Lydia eftersom det centrala för platskänsla är de sociala relationer som bildas på platsen. Det var under den här tiden Lydia lärde känna många människor, byggde relationer utanför hemmet och fick viktiga erfarenheter som formade henne till den hon är idag. På grund av de känslomässiga band Lydia har till platsen blir den viktig för henne, men platsen har också en viktig funktion som gör att den blir en plats med flera känslomässiga band från flera olika personer (Rose,1995) Det finns två lager där den innersta är den personliga kopplingen och erfarenheterna till platsen som sen påverkar det yttre lagret som påverkar samhället i stort.

Trygghet

Känslan av trygghet är något som skiljer sig en aning mellan de intervjuade, vilket kan bero på många olika anledningen så som deras olika åldrar, kön och upplevelser. Både Vera och Magnus menar att det känner sig trygga i området men kan se att det finns en viss otrygghet och oro också. Vera säger att "tryggheten hänger mycket på hur du har det själv och din livssituation", vilket överensstämmer med det som Magnus menar, att om du själv utsätter dig för otrygga situationer, blir det otryggt i Tensta. Lydia däremot upplever att som helhet är Tensta relativt tryggt men lyfter fram att hon

känner sig otrygg när hon går hem på kvällarna. Här kommer frågan om kön och ålder upp då Lydia är yngre och kvinna vilket skiljer sig från till exempel Magnus som är äldre och man. Lydia poängterar just detta, att otryggheten kommer av att hon är kvinna och inte på grund av kriminaliteten som oftast lyfts fram i media. Att känna otrygghet som kvinna i koppling till plats är något som Rose lyfter och säger att platser kan representera känslor av trygghet och säkerhet men att detta inte alltid behöver vara fallet. "For many women, for example, the home is a site of hard work and perhaps physical and sexual abuse" (Rose, 1995. s. 90). I detta fall kan vi genom platskänslan se att vissa områden kan bli otrygga och osäkra för Lydia om kvällarna då hon kan koppla platsen till att det finns en risk, för henne som kvinna, att bli utsatt.

Förändringar över tid

Ett centralt tema i intervjuerna är den förändring som har skett, vilket till stor del beror på de frågor jag har valt att ställa och intressera mig för. Vad som blir då och nu skiljer sig lite mellan de olika intervjuade på grund av deras ålder men det centrala är hur Tensta var innan och efter Järvalyftet. Det är tydligt att en förändring har skett och att det är något som har påverkat alla intervjuade på något sätt. Magnus, som flyttade 2015, som också var ung innan Järvalyftet menar på att det var mycket råare men mindre organiserad kriminalitet. Han beskriver det både som mindre farligt då han säger att de kriminella var "grabbar som hjälpte sina mammor med hyra" men att detta försvann och ersattes med en mer organiserad kriminalitet i stora gäng. Som jag nämnde tidigare har, hur man umgåtts i området, förändrats då mycket har flyttat in i husen. Förr var det mycket umgänge ute i parker och samlingspunkter såsom Tensta gymnasium. Förutom Järvalyftet och övervakningen har samhället i Tensta förändrats då mycket har lagts ned. Bibliotek och skola, liksom Systembolaget, banker och Tensta marknad har lagts ner vilket också kan vara bidragande faktorer. Lydia nämner också att Tensta har blivit gråare och mer tungt än förut, det kan bero på att de punkter som hade mycket liv och rörelse idag är borta.

Förändringen som skett beror till stor del på att de upprustningar jag har redovisat skedde i mitten av 2000 talet. Dessa förändringar har ändrat centrala platser och punkter i Tensta, både rent utseendemässigt men också känslomässigt. Enligt platskänslan så kan dessa förändringar påverka individen på olika sätt och när platsen är i det området man bor i kan det också påverka individens identitet. Rose säger att vår identitet och hur en uppfattar sig själv har med platskänsla att göra då vi kan ha starka känslomässiga band till platser som har format oss. När platserna förändras kan detta skapa starka känslomässiga reaktioner och även förändra vår syn på den plats vi förr satt på ett specifikt sätt, eftersom platsen inte handlar om det fysiska i sig utan de sociala relationerna man har i koppling till den. (Rose,1995) Under Järvalyftet var det ett tydligt motstånd till de förändringar som

var planerade i projektet. Detta kan ha skavt på den platskänsla många hade och kan ha varit en anledning till det motstånd projektet mötte, man hade inte förståelse för hur starka de känslomässiga banden var i koppling till plats. Rose säger att "senses of place may become more intense when they are perceived as being under threat"(s.97), vilket vidare bevisar denna teori.

Vi och dom

Något som har diskuterats både i de intervjuer jag har genomfört, samt andra studier och forskningsprojekt, är känslan av att det finns "ett vi och ett dom". Detta är något som Vera och Lydia tycker märks starkt och är också något de är väldigt påverkade av i sitt vardagsliv när de befinner sig i umgängen utanför Tensta. Lydia beskriver hur hon anpassar hur hon pratar med till exempel kollegor på jobbet som inte är från Tensta och att om hon skulle prata så som hon gör med bekanta i Tensta skulle ännu fler fördomar riktas mot henne. Lydia säger också att det inte bara är ett bemötande där hon inte ska använda sig av sin vardagliga slang utan också situationer där folk som kommer från områden där man pratar annorlunda än i Tensta, nästan överdriver och försöker vara "orten". I dagens populärkultur används ofta förortsslang som Lydia pratar om, vilket gör att folk överallt härmar artister som använder den. Vera beskriver hur hon, när hon var nyinflyttad till Tensta, på sitt jobb ofta sa att hon bodde i Spånga istället för Tensta för att slippa behöva förklara sig, vilket hon menar är något hon skulle behöva annars. Det är en stark prägel för båda Lydia och Vera att komma från Tensta när det kommer till sammanhang utanför området. Utifrån platskänsla kan detta bero på de tankar och känslor vi har till platserna, i detta fall en trygg plats (hemma) och en otrygg plats som är utanför ens bekväma punkt (Rose, 1995). Lydia och Vera upplever båda att personer utanför Tensta har en klar uppfattning om vad Tensta är och har då oftast negativa känslor kopplade till detta som står i kontrast till de positiva känslor Lydia och Vera har till området. I dessa fall anpassar sig Lydia och Vera sig för att slippa den krock som annars kunde ha skett om platskänslan och de band de har till Tensta syntes. När de pratar om både människor utanför området samt hur media porträtterar de boende i Tensta är det tydligt att det "vi och dom" är otroligt relevant. Magnus lyfter också fram samma sak, men inte direkt utifrån sig själv. När han pratar om vad han ogillar lyfter han den "offerkofta" som han upplever finns hos många i Tensta. Eftersom "dom" (media, staten, människor utanför) har en negativ bild av de som bor i Tensta är det inte värt att försöka ändra sig. Detta är något Lydia också lyfter fram och menar på att den negativa mediabilden påverkar inte bara bilden som de som bor utanför området har av Tensta utan även de boende i Tensta. Återigen kan vi se hur hårt platskänsla präglar invånarna i området på grund av känslorna till hur andra uppfattar Tensta, alltså de utanför platskänsla till Tensta. Eftersom de utanför är en större grupp med mer makt kan

det bli så att minoriteten (de boende i Tensta) känner att det inte finns någon mening att kämpa emot det starka fördomarna som finns.

Mediabiliden och individens bild

Precis som Gomnam visar i sin studie *Porträttering av förorten Tensta*, som redovisar mediabiliden år 2012, kan vi se att uppdelningen som de boende i Tensta upplever är även något som vidare styrks av media. I artiklarna om Tensta från 2012 visar en stark bild av att de som är från Tensta är okända och inte en del av resten av samhället, vilket är precis så de intervjuade reflekterar när de tar upp hur de känner kring mediabiliden. Uppdelningen som de intervjuade redan känner av starkt i sitt vardagliga liv är något som media framhäver vidare. Den negativa tonen som finns i media, kan vi förstå genom intervjuerna jag har utfört, påverkar både synen människor utanför Tensta har på området och hur de boende i området ser sig själva. Som Lydia säger så händer det brott i Tensta, men det sker också mycket positivt i Tensta vilket inte tas upp och visas i media enligt de två rapporter jag har använt som underlag för att få mediabiliden. I rapporten, *Sterotypiseringen av en förort: En fallstudie om Tenstas gestaltning i Dagens Nyheter och Aftonbladet under 2019*, säger Frans och Mezher att den negativa bild som Gomnam visar upp fortfarande består år 2019. Det har alltså inte skett en större förändring på den negativa ton som förs fram om Tensta. Som jag har visat tidigare i min analys är detta inte bara något som påverkar de som läser tidningarna och bor utanför Tensta, detta påverkar alla. Medias rapportering kan skapa starka känslor kopplade till platsen som är negativa, vilket i sin tur leder till fördomar och negativa tankar om både området och de som bor där, men de boende kan också få en negativ bild av sig själva när deras viktiga plats, område eller punkt porträtteras som negativ, farlig eller främmande. Rose säger att "senses of place may become more intense when they are perceived as being under threat" (s.97), vilket är något som kan leda till konsekvenser i koppling till hur media uttrycker sig om Tensta (Rose, 1995). När media uttrycker sig negativt kan en Tenstabo uppleva att ett hot är riktat mot deras plats eller område vilket leder till att de känner ett hot mot sin identitet. Eftersom identitet och självuppfattning är så starkt kopplade till platskänsla kan vi förstå de grava konsekvenser medias bild kan ge (Rose, 1995).

Utifrån resultaten från Gomnams studie, Frans och Mezhers arbete och de intervjuer jag har genomfört kan man tydligt se en skillnad i individens bild av Tensta och medias bild av Tensta. De som jag har intervjuat håller med om att de sker brott i Tensta, precis som det gör överallt i Sverige, men till skillnad från media är den allmänna bilden av området som individen har, väldigt positiv. Gemenskapen, arrangemang och trygghet är saker som sällan nämns eller tas upp av media i koppling till området, vilket är något som är närvarande i området enligt Magnus, Lydia och Vera.

Bilden man får av media är nästan enbart negativ vilket inte stämmer med den vardagliga verklighet som individen upplever.

Diskussion

I det här kapitlet kommer jag att diskutera hur individen som bor i Tensta påverkas av mediars makt och den forskning som gjorts på mediabilden. Jag kommer in på en metoddiskussion samt vad som vidare kan beforskas inom området.

Mediers makt

Det är tydligt från intervjudeltagarna, att de upplever att media målar upp en negativ bild som påverkar uppfattningen människor utanför Tensta har av platsen. Denna negativa mediabild är något som konfirmeras av de studier jag har valt att använda mig av för att få en överblick av mediabilden. Det som dock inte nämns i de tidigare studierna, *Stereotypiseringen av en förort: En fallstudie om Tenstas gestaltning i Dagens Nyheter och Aftonbladet under 2019* och *Porträttering av förorten Tensta*, är hur mediabilden påverkar de boende i Tensta. I Lydia och Magnus berättelser lyfter båda upp denna problematik och hur mycket den negativa bilden som media ger, förändrar de boendes självuppfattning. Lydia berättar hur fördomarna gör så att många i området tappar hoppet och känner att det inte är någon mening att kämpa emot. Hon menar att man kan bli en del av fördomarna och att det blir en ond spiral där fördomar läggs fram som sen konfirmeras på grund av den låga självbilden boende i Tensta får av mediabilden. Magnus har sett samma sak och uttrycker det som att många har en "offerkofta" och ser att alla andra gör fel, men inte de själva. Det är lätt att sluta kämpa när en känner att man har hela världen emot sig och när attityden mot en, på grund av var du, är ifrån är negativ. Eftersom många invandrare också bor i Tensta blir det extra svårt då man ska bygga sig ett nytt hem på en plats som är väldigt främmande. Om man då från början har en negativ bild riktad mot sig kan det vara svårt att motbevisa den. Det blir ett tyngre ansvar för boende i Tensta och andra förortsområden att visa och motbevisa de fördomar som tas upp i media, ett ansvar och en uppgift som få personer utanför dessa områden behöver tänka på.

Medier har en mycket stor makt och påverkan över människor och deras uppfattning inom ett område. Detta har jag visat på både genom de intervjuer jag har framfört och den berättelse individen delar med sig av men också genom att använda teorin om platskänsla. Jag har fått syn på hur de känslomässiga band och tankar vi har om platserna runt omkring oss påverkar våra vardagliga liv och, som jag genom mina intervjuer har förstått, vår identitet och självuppfattning. Mediabilden skapar en stereotyp som både personer utanför och boende i Tensta tar till sig. Eftersom denna bild

är negativ gör detta att många får en mer kritisk bild av området än vad som faktiskt stämmer överens med verkligheten. För att undvika detta anser jag att språket och vad som visas upp bör ändras. Jag menar inte att medier inte ska rapportera om de brott som sker utan snarare att en mer nyanserad rapportering bör genomföras. Medier borde lyfta fram positiva saker som sker i området såsom kultur, byggen och aktiviteter som anordnas. Media behöver också ändra tonen som används när de skriver om händelser såsom brott i området. Det finns en tydlig frånvaro av individers röster i media och det har varit så under lång tid. Dessa röster och berättelser behöver få ta plats, i alla sammanhang, inte bara kring brottslighet. Om media kan låta individens bild få synas blir glappet mellan boende i Tensta och världen utanför mindre och vi kan få en djupare förståelse för varandra. Detta tänker jag, med utgångspunkt från min studie, kan bidra till att skapa samhällen som är mindre polariserade, samhällen som främjar alla och ger alla en chans att höras.

Forskning kring socialt utsatta områden

En ytterligare fråga jag har fått under arbetet med denna studie, är varför så många vill forska på just mediabilden. Det finns många studier som har intresserat sig för denna men ett fåtal som handlar om Tensta i sig och de människor som bor där. Fascinationen för den negativa bild som media ger är kanske något som fortsätter i forskningssammanhanget. Under mitt arbete har jag märkt hur det ofta används kvantitativa metoder kring forskning av Tensta och andra förortsområden. Det är otroligt sällan den individuella berättelsen lyfts, varken i media eller i forskningen. Den kvantitativa metoden används antingen för att få en helhetsbild av media, vilket jag har funnit användbart för denna studie, men också för att få fram boendes bild. Istället för att göra kvalitativa intervjuer som jag har genomfört, har jag sett att "intervjuerna" oftast genomförs genom att skicka ut enkäter till flera för att sedan sammanställa data och på så sätt få en allmän bild. Problemet jag upplever med denna metod är att den bild som kommer fram av detta inte är helt tillförlitlig samt förfelar sitt syfte då de material och berättelser detta ger inte är speciellt djupgående. Den allmänna bilden är enligt mig överanvänd och något vi bör lägga mindre tyngd vid än den individuella bilden. Genom att lyfta fram en djupgående berättelse av individen kan vi få syn på vad som är viktigt och relevant för den boende samt ge denna uppmärksamhet och tid att förklara sig, vilket sällan görs. Om jag inte hade haft de längre samtalen med de jag intervjuade, hade jag inte kunnat komma fram till de resultat jag nu har gjort. Jag ser att berättelser gör skillnad, både för vår förståelse av ett område samt individen själv.

Metoddiskussion

Den kvalitativa metod jag har använt mig av upplever jag var helt rätt för mitt syfte och arbete. Genom denna metod fick jag, som var syftet, få fram den individuella berättelsen som gav svar på

mina frågeställningar. Till en viss del använde jag även kvantitativ metod i mitt arbete kring mediabilden, då studierna jag valde att använda mig av tillämpade en kvantitativ metod. Detta var också till min fördel i arbetet eftersom jag kunde få en allmän bild om hur media uttrycker sig om Tensta. Jag skulle kunna använda kvantitativ eller kvalitativ metod för båda delarna men, som jag redogjort, så upplever jag att det är just kontrasten som är viktig. Kontrasten att lyfta upp den djupgående individuella berättelsen, som sällan syns i media, samt den övergripande bilden media ger av Tensta området.

Från början var min tanke att utföra en workshop i stället för individuella intervjuer, men som jag berättade förut så gick detta inte att genomföra på grund av ovilja från de medverkande. Tanken med workshoppen var att alla skulle få dela med sig av sin viktiga plats för att sedan diskutera dessa med varandra, vad de har för olika betydelser för de deltagande och sedan gå vidare till att ha ett fortsatt samtal kring området samt mediabilden. Jag tror att detta skulle kunna vara en mycket intressant metod och skulle kunna göra så att ännu fler aspekter och resonemang skulle kunna lyftas fram. Men samtidigt så var det, i mitt fall, svårt att få ihop en grupp som ville mötas och diskutera med varandra. Trots att min idé om workshop inte gick att genomföra tycker jag ändå att de kvalitativa intervjuerna som genomfördes blev också väldigt viktiga och användbara. Till skillnad från de diskussioner som skulle ske utifrån en workshop fick jag en egen berättelse som inte ifrågasattes av någon annan. Jag upplever att det blev viktigt att ge individerna ett eget utrymme att få dela med sig av sina erfarenheter utan andras påverkan då det annars skulle ha kunnat bli förändringar i berättelserna på grund av gruppdynamiken. Jag fick fortfarande den jämförelse jag ville åt genom att i efterhand jämföra de tre berättelserna med varandra med hjälp av platskänsla. Jag uppmanar dock andra att testa att utföra en kvalitativ studie med workshop som redskap för att få syn på nya perspektiv.

Slutsats

För att sammanfatta studien tänker jag kortfattat svara på de frågeställningar jag har tagit fram samt redovisa vad jag har ytterligare fått för resultat.

Frågeställningarna jag har haft är: *Hur upplever individer att vara bosatta i Tensta utifrån platskänsla?* Samt: *På vilka sätt liknar eller skiljer sig mediabilden och individens bild åt?* Mitt arbete visar att bilden som individen har av Tensta består av olika delar som jag har valt att sammanfatta till fem teman, vilka består av; *gemenskap, trygghet, förändringar över tid, vi och dom och självuppfattning och identitet*. Utifrån dessa har jag fått syn på att bilden av området är en aning

delad på grund av olika erfarenheter men att i helhet har de boende en bild av att området i huvudsak är en plats med positiva känslor kopplade. Den påvisade mediabilden och den individuella bilden är tydligt olika och den negativa mediabild jag har påvisat är något som inte stämmer överens med individens upplevelse.

Jag har vidare i min undersökning fått syn på ett problem jag inte hade i åtanke när jag började min studie. Genom intervjuerna har jag fått syn på den problematik som medias bild ger, inte bara på grund av bilden människor utanför Tensta får av området, utan även bilden de boende i området får av sig själva. Porträtteringen media ger är direkt skadlig för Tenstaborna och deras självuppfattning eftersom rapporteringen nästan alltid visar att området och de boende är ofördelaktigt och negativt. Både kort och långsiktigt blir detta ett problem då många boende i området tar till sig den stämpeln som sätts på dem och istället för att motbevisa fördomarna blir en del av dem. När en individ hela tiden får höra och se den negativa bild som riktas mot dem, på grund av det område de bor i, uppstår en hopplöshet. Men hopplösheten är inte det som definierar Tensta. Med avstamp från Rose teori om "sense of place" och berättelserna jag har redovisat, kan vi förstå att trots all den negativitet som riktas mot området så är gemenskapen central. Under alla år av förändring, otrygghet och trygghet har gemenskapen bestått.

Referenslista

Alstäde V. (2020). *Nyanser av Betong: En studie om världen i förortsmiljöer utifrån boendes perspektiv*. Hämtad 2021-03-10, från

[FULLTEXT02 \(2\).pdf](#)

Brisman P. (2011). *Kvalitet i stadsutveckling: Fallet Järvalyftet*. Hämtad 2021-02-04, från [Peter Brisman.pdf](#)

Bryman A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*.

Bryman A. (2002). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Hämtad 2021-04-25, från [Bryman Kvalitativ o kvantitativ forskning.pdf \(kursplaneringen.se\)](#)

Denscombe M. (2009). *Forskningshandboken för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*.

Ericsson U. Molina I. Ristilammi P.M. (2000). *Miljonprogram och media – föreställningar om människor och förorter*. Hämtad 2021-03-10, från

[FULLTEXT02 \(3\).pdf](#)

Expressen. (2012-09-19). *DN och Expressen- lite historia*. Hämtad 2021-04-24, från <https://www.expressen.se/blogg/thomasmattsson/2012/09/dn-och-expressen-lite-histor/>

Frans J. Mezher S. (2020). *Sterotypeseringen av en förort: En fallstudie om Tenstas gestaltning i Dagens Nyheter och Aftonbladet under 2019*. Hämtad 2021-03-10, från

[FULLTEXT01 \(17\).pdf](#)

Gerell M, Hallin P-O, Nilvall K. och Westerdahl S. (Red.) (2020): *Att vända utvecklingen – från utsatta områden till trygghet och delaktighet*, MAPIUS 26, Malmö universitet. 2 SOU 2017:47.

Gomnam L. (2012). *Porträttering av förorten Tensta*. Hämtad 2021-04-24, från

[FULLTEXT01 \(16\).pdf](#)

Hallin P-O. (2020). Utsatta områden – stigmatisering, diskriminering, rasism och postkolonialism. I Gerell M, Hallin P-O, Nilvall K och Westerdahl S. (Red.), *Att vända utvecklingen – från utsatta områden till trygghet och delaktighet* (s. 49–58). MAPIUS 26, Malmö universitet. 2 SOU 2017:47.

Mitt i Kista/Rinkeby/Tensta. (2017-11-20). *Så här tycker Tenstaborna om övervakningen*. Hämtad 2021-04-24, från

<https://www.mitti.se/nyheter/sa-har-tycker-tenstaborna-om-overvakningen/lmqkt!2561855/>

Rose G. (1995) Place and identity: a sense of place. I Massey D. och Jess P. (Red.), *A place in the world?* (s. 87-132).

Solna Stad. (2015-01-28). *Stadsdelar och områden*. Hämtad 2021-04-24, från <https://web.archive.org/web/20160922225737/https://www.solna.se/sv/stadsbyggnad-trafik/gator-och-torg/-gatunamn/stadsdelar-och-omraden/>

Stockholmskällan. *Miljonprogrammen*. Hämtad 2021-04-24, från <https://stockholmskallan.stockholm.se/teman/staden-vaxer/miljonprogrammet/>

Stockholmskällan. *Tensta*. Hämtad 2020-12-11, från <https://stockholmskallan.stockholm.se/teman/stockholmsplatser/tensta/>

Stockholm Stad. (2007). *Vision Järva 2030*. Hämtad 2021-02-02, från

[jarvalyftet_broschyr_en1 \(2\).pdf](#)

Sundelin A. (2007). *Världens bästa land: berättelser från Tensta, en svensk förort*. Leopard förlag.

Svenska Bostäder. *Järvalyftet*. Hämtad 2021-02-02, från

<https://www.svenskabostader.se/var-historia/artiklar/jarvalyftet/>

Svenska Dagbladet. (2007). *Järvalyftet ska tvinga bort gamla hyresgäster*. Hämtad 2021-02-04, från <https://www.svd.se/jarvalyftet-ska-tvinga-bort-gamla-hyresgaster>

Sveriges Television Nyheter. (2017-05-15). *Poliskameror övervakar Järvaområdet*. Hämtad 2021-04-24, från

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/poliskameror-overvakar-jarvaområdet>

Sveriges Television Nyheter. (2016-12-29). *Grönt ljus för övervakningskameror i Rinkeby och Tensta*. Hämtad 2021-04-24, från

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/stockholm/gront-ljus-for-overvakningskameror-i-rinkeby-och-tensta>

Bilaga 1

- Vilka årtal har du bott här?
- Nämn (eller visa) en viktig plats här för dig i Tensta?
- Vilka minnen har du kopplade till platsen?
- Varför var/är platsen viktig för dig?
- Vad känner du för platsen idag?
- Bor du kvar i området? (ja/nej, varför?)
- Hur upplever du området idag vs förut?
- Vad tänker du kring orden "gemenskap och trygghet" i koppling till dig och området?
- Vad tänker du kring orden "utanförskap och otrygghet" i koppling till dig och området?
- Vad tänker du om mediabilden av det här området?
- Nämn något du gillar med området som du tycker utomstående bör veta eller tänka på.
- Nämn något du ogillar med området som du tycker utomstående bör veta eller tänka på.

- Är det något som du vill lägga till som jag inte har frågat? Så som plats, mediebild, trygghet osv.

Bilaga 2

Informerat samtycke

2021-02-04

Till deltagare i studien

Jag heter Miranda Balic och studerar vid Anna Whitlocks gymnasium. Jag skriver en uppsats, ett gymnasiearbete, denna termin med anknytning till individer berättelser om området Tensta. Syftet är att undersöka och jämföra individens bild av platsen de har erfarenhet av, med mediabilden av området. Jag kommer att genomföra intervjuer och spela in intervjuerna på ljudfil

Jag behöver nu din tillåtelse att göra en ljudinspelning vid intervjutillfället. Materialet kommer att behandlas konfidentiellt, dvs. ditt namn kommer att vara anonymt. Du kan när som helst avbryta deltagandet utan närmare motivering. Det insamlade materialet kommer att användas i syfte att genomföra studien samt som underlag för ett pjäsmanus. Ljudinspelningarna kommer inte att lämnas ut till utomstående. Om du inte önskar delta i undersökningen respekterar jag naturligtvis det. Jag ber dig fylla i nedanstående talong och lämna den till mig innan intervjutillfället.

Om du har några frågor eller funderingar angående intervjun är du välkommen att höra av dig. Min e-mailadress är: miranda.balic0204@gmail.com

Hälsningar

Miranda Balic

Deltagares namn: _____

Jag har **tagit del av information** om studien

Jag **vill delta** i undersökningen.

Jag **vill inte** delta i undersökningen.

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

